

[Petra Petersen.]

børnepenge til kvinderne og specielt dem, der skal have dem forudbetalt af det offentlige, gerne sige, at der er en del af rigsdagens kvinder, som udenfor denne sal ikke er så glade for at blive konfronteret med de standpunkter, de indtog ved behandlingen af disse love. Jeg har erfaret det, og jeg synes, vi bør tænke på det i dag, da vi behandler det foreliggende lovforslag. Der er måske derfor grund til at tro, at de ærede medlemmer, da vi nu for tredje gang fremsætter dette lovforslag, vil stille sig mere positivt end tidligere og gøre deres indflydelse gældende i deres partier, så det ikke skal blive påkrævet, at jeg på mit partis vegne skal fremsætte lovforslaget for fjerde gang.

Trangen til moderskabsydelse er ikke formindsket i årene, der er gået, siden befolkningskommissionen udarbejdede sit forslag. Det er vel rigtigt, som den højtærede socialminister i dag, ligesom sidste gang vi havde lovforslaget til første behandling, har udtalt, at fødselstallet har været stadig stigende, indtil det i 1947 gik stærkt ned. I 1946 blev der født 96 111 børn i Danmark, og i 1947 blev der kun født 91 762. Nu ved jeg udmærket vel, at denne nedgang ikke er katastrofal — det vil vare nogle år, inden man mærker nedgangen —, men denne tilbagegang skyldes næppe nogen tilfældighed. De stadig forringede levevilkår, befolkningen har fået, ikke mindst siden krigen ophør, vil jo tvinge fødselstallet ned, og der er ingen udsigt til, at de økonomiske forhold bliver bedre i vort land. Skatterne tynger hårdt på de små indtægter, og arbejdsløsheden stiger — det er Marshallplanens velsignelser —, og der er vel størst sandsynlighed for, at denne arbejdsløshed bliver permanent. Priserne stiger næsten for hver dag på alle de vigtigste forbrugsvarer. Under spørgetimen i går gjorde jeg opmærksom på, at sæben f. eks., der før krigen kostede ikke over 30 øre for 1½ kg, i dag koster 1 kr. 25 øre for 1½ kg, og således ligger det vist med mange af de almindelige varer, vi skal bruge i den daglige husholdning.

Det kan derfor ikke være afgørende for ikke at indføre moderskabsydelse, at fødselstallet fra midten af 30erne var stigende. I dag er det igen dalende, og der er grund til at tro, at det fortsat vil dale, indtil regering og rigsdag indser nødvendigheden af at føre en bedre familiepolitik. Men bortset fra om fødselstallet er stigende eller dalende, er der grunde nok for at indføre moderskabshjælpen. Samfundets struktur forandrer sig stadig, og alene i de år, der er gået, siden befolkningskommissionen af 1935 blev nedsat,

er der sket store forandringer i familiernes stilling.

Jeg har flere gange fra denne talerstol påpeget det farlige i de mange aborter og talt om de kvinder, der af frygt for de forøgede udgifter, som ikke kan bæres uden svære afsavn andre steder, sætter liv og helbred til og samtidig udsætter sig for retsforfølgelse. Jeg har nævnt det så tit, at jeg i dag kun endnu en gang vil understrege, at mødrehjælpens leder, fru Vera Skalts, hvis udmærkede arbejde og store erfaringer vi alle anerkender, har udtalt, at kun mødrehjælpen med dens mangesidede hjælp vil bringe disse aborter ned på et minimum.

Kontorchef Alice Bruun har fornyligt på et møde i socialpolitisk forening også udtalt sig for indførelse af moderskabsydelse og mente, at ved indførelsen af børnetilskuddet, børnerenten, skulle tilskuddet til det første barn erstattes af moderskabshjælp, samt at enlige mødre altid burde have moderskabsydelse fra og med det første barn.

Selvom de enlige mødre skal have al den støtte, det er muligt at give dem — og jeg vil her fastslå, at de enlige mødre i høj grad er blevet svigtet —, må man dog ikke glemme, at mange, mange gifte kvinder i dag er uhyre dårligt stillet, og at det ofte er den kategori af kvinder, der er henvist til de ulovlige aborter.

Det er ikke længere siden end i søndags, at jeg havde henvendelse fra en sådan moder. Hun venter om to måneder sit fjerde barn; hendes mand er arbejdsløs på trettende uge, og der er i denne vinter ingen udsigt til, at han får arbejde. Mandens årsindtægt for 1948 har sammen med udbetalt understøttelse været 7 100 kr. — d. v. s. lidt over en gennemsnitsløn her i Danmark. Men vi må erkende, at en sådan indtægt i dag ikke rækker længere end en indtægt på ca. 3 500 kr. før krigen — så ringe værdi har jo vor løn i dag. Af denne indtægt på 7 100 kr. har en familie på 5 personer måttet leve. Hvor mange i denne sal tror, at det har været muligt at lægge penge til side til den forestående fødsel, og hvor mange tror, det er muligt med en sådan understøttelse at betale hushjælp under fødslen? I mange byer virker husmoderafløsningen slet ikke, og for en familie med denne indtægt og med en statsskat svarende dertil er det umuligt at få husmoderafløsning.

Den samme moder fortalte mig iøvrigt, at hun aldrig kunne nænne at sende de to ældste børn til grønthandleren, for æblerne fristede børnene, og hun havde ikke råd til at købe frugt. Sådan lever store dele af arbejderklassen, selv de, der har arbejde.